

מרכז המידע למוזיזעין ולטרור
המרכז למורשת המוזיזעין (מל"מ)

22 ביוני, 2010

משט הסיוע המתוכנן מלבנון נתמך ע"י סוריה וחזבאללה. מובילו, יאסר קשלק, קרא לסילוק "שארית הפסולת האירופאית" (היהודים בישראל) חזרה "לארצותיהם".

הספינה Julia (ששמה הוסב לנאג'י אלעלי) (אלמנאר, 20 ביוני, 2010)

כללי

1. התהודה התקשורתית הבינלאומית לה זכה המשט האחרון לעזה, והלחץ המדיני שהופעל על ישראל בעקבותיו, הביאו לכך **שמדינות וארגונים רבים הצהירו על כוונתם לשלוח משטים נוספים**. על הפרק, כוונה להוציא משט של שתי ספינות סיוע מלבנון לכיוון רצועת עזה.

הספינה הראשונה, **נאג'י אלעלי**,¹ צפויה לשאת על סיפונה כ-100 איש, **מתוכם 25 פעילים מאירופה** (על פי דברי המארגנים, כלולים בהם גם חברי פרלמנט) **וכ-50 עיתונאים**. **הספינה השנייה, מרים**, צפויה לשאת על סיפונה כ-50-60 **נשים, וכן ציוד הומניטארי**.

2. לפני שעה **שומרים המארגנים על עמימות מכוונת באשר למועד המדויק של יציאת המשט**. יציאת המשט עוכבה בין היתר על רקע הלחצים המדיניים. אולם המארגנים עדיין שואפים להוציאה כבר בימים הקרובים, ייתכן דרך יעד ביניים, יתכן קפריסין.

3. בינתיים מנצלים מארגני המשט וחזבאללה את הפרשה לקמפיין תעמולתי-נגד ישראל רווי שנאה ומוטיבים אני-ישראליים ואנטישמיים. יאסר קשלק, הדמות המרכזית בארגון המשט, התבטא כי הספינות עליהן צה"ל משתלט "יחזירו את שאריות הפסלות האירופאית", אשר הגיעו לישראל בחזרה לארצותיהם (ראו סרטונים בהמשך). מערך התעמולה של חזבאללה סוקר בהרחבה את האירועים הקשורים למשט ופועל להעצמת האפקט התקשורתי שלהם.

4. מאחורי מבצע שיגור הספינות עומדים פעילים לבנוניים זוטרים, **חסרי משקל משמעותי במערכת הפוליטית הפנים-לבנונית**. חלקם נמנים על מחנה ה-8 במרץ התומך בחזבאללה ובסוריה. **שני הגופים העומדים מאחורי המבצע** "עיתונאים ללא גבולות" ו"תנועת פלסטין החופשית", הינם **ארגונים קיקיוניים למדי, להערכתו, רכישת הספינות וארגון המשט התבצעו במעורבות ובסיוע של סוריה וחזבאללה. שתיהן מעדיפות שלא לחשוף את זהותן האמיתית**.

פרטים אודות הספינות במשט וסטאטוס הוצאתו

5. להלן פרטים אודות שתי הספינות:

א. **הספינה נאג'י אלעלי** (במקור ספינה רשומה בפריס בשם Julia) – צפויה לשאת על סיפונה כ-100 איש, **מתוכם 25 פעילים מאירופה** (עפ"י דברי המארגנים, כולל חברי פרלמנט) וכ-50 עיתונאים. על פי ג'מאל אלח'צ'רי, פעיל חמאס, יו"ר הוועדה העממית להסרת המצור, יהיו על גבי הספינה **12 פעילים אמריקאים בכירים בעבר בארגון CNI**²(אלוטן, 21 ביוני). יצויין כי ג'מאל אלח'צ'רי היה מעורב גם בהכנות למשט הימי הקודם.

ב. **הספינה מרים** – ספינת משא, הצפויה לשאת על סיפונה כ-50-60 **נשים, מלבנון, יפן, סין, ארה"ב מדינות אירופה ומדינות ערב, כולל מספר נזירות**. על גבי הספינה יועם ציוד הומניטארי הכולל בעיקר תרופות. הימצאות הנשים נועדה להציב קושי נוסף בפני ניסיון ישראלי לעצור את המשט.

¹ הקריקטוריסט נאג'י (סלים חסין) אלעלי, שעל שמו קרויה הספינה יצר דמות המסמלת עבור הפלסטינים את הסבל הפלסטיני, שתיקת העולם הערבי והשאיפה לחירות. לאלעלי מיוחסות כ-40,000 קריקטורות. הוא נרצח בידי מתנקש בלונדון בשנת 1987. אלעלי נולד בכפר בין טבריה ונצרת ובשנת 1948 ברח עם משפחתו **למחנה הפליטים עין אלחלוה שליד צידון**. במהלך השנים היה עצור בידי הכוחות הישראליים בלבנון ואף בידי הצבא הלבנוני ונודע ברישומים שהותיר בחדרי כליאתו.

² ארגון Council for the National Interest - ארגון אמריקאי שבסיסו בושינגטון, הקורא ל"כיוון חדש במדיניות המזרח התיכון של ארה"ב". הארגון נוסד ב-1989 על ידי שני חברי קונגרס לשעבר. הארגון מבקר את ישראל וארגונים פרו-ישראליים בארה"ב כמו איפ"ק, ועוקב אחר השימוש שנעשה בכספי משלם המסים האמריקאי על ידי ישראל ביהודה, שומרון ורצועת עזה.

רשימת הנוסעות בספינה מרים שהוצגה לתקשורת (אלמנאר, 20 ביוני, 2010)

6. **משרד התחבורה הלבנוני הערים בתחילה קשיים על מארגני הספינות** אולם ביממה האחרונה דווח, כי נפתרו מרבית הבעיות. למרות הצהרות המארגנים כי הספינות מוכנות לצאת לדרכן, לא נראה כי הציוד הועמס על גבי הספינות. דווח כי שתי ספינות **אמורות לצאת מלבנון לקפריסין ומשם לרצועת עזה**. הספינות ככל הנראה לא תשאנה דגלים לבנוניים. לפי שעה לא ברור מתי תצאנה הספינות והאם תצאנה יחד, כמשט אחד, או כל אחת לחוד.

הגופים העומדים מאחורי ארגונו של המשט

7. מאחורי ארגון הספינה נאג'י אלעלי עומדים **שני גופים קיקיוניים למדי, שבראשם עומד איסר קשלק, איש עסקים ממוצא פלסטיני המתגורר בסוריה:**

א. "עיתונאים ללא גבולות" (Journalists without Bounds).

ב. "תנועת פלסטין החופשית".

8. מי שמוצגת כמארגנת ספינת הנשים מרים היא **סמר אלחאג', נוצרייה מלבנון**. לדברי רימא פרח, דוברת הספינה את רעיון ספינת הנשים העלתה קבוצה של נשים לבנוניות ממספר אשר החליטו לאחר המשט האחרון לתכנן את הצעד הזה על מנת "להראות שאינן מפחדות מהאיומים הישראליים" (אלמרכזיה, 20 ביוני, 2010).

9. להערכתנו רכישת הספינות וארגון המשט **התבצעו במעורבות וסיוע של סוריה וחזבאללה שתיהן מעדיפות שלא לחשוף את זהותם האמיתית** (מחשש להסתבכות עם ישראל) ולהסתתר מאחורי זהותם של ארגוני חזית פיקטיביים ופעילים חסרי משקל בזירה הלבנונית הפנימית (דרך פעולה הנהוגה בלבנון. בעבר השתמשו בה לשם המצאת ארגוני טרור פיקטיביים, על מנת להסתיר את זהות הארגונים האמיתיים).

הפעילים המרכזיים העומדים מאחורי המשט והצהרותיהם

10. יצוין כי רבים מהפעילים המעורבים בארגון המשט, ובכלל זאת בכירי ארגון "עיתונאים ללא גבולות" (ת'אא'ר ע'נדור, רפיק נצראללה, זיאד עיתאני), **הינם פעילים בדרג זוטר, חסרי משקל פוליטי בזירה הפנים-לבנונית**. חלקם נמנים על מחנה ה-8 במרס, **מחנה התומך בחזבאללה ובסוריה**; חלקם אף התמודדו מטעם מחנה זה בבחירות ב-2009.

11. להלן פרטים אודות **חלק מהפעילים שהוזכרו בתקשורת כמעורבים בארגון הספינות:**

א. **יאסר ג'אבר קשלק, יו"ר תנועת "פלסטין החופשית":**

(1) יליד דמשק, מוצא משפחתו מצפת. איש עסקים פלסטיני, המכנה עצמו כיו"ר "תנועת פלסטין החופשית בלבנון", ומייסד פורום אנשי העסקים הפלסטיניים. כותב במספר עיתונים וכתבי עת ערביים בעיקר בנושאי פוליטיקה וכלכלה. **היה מעורב בעבר בארגון משטי מחאה קודמים לרצועה.** כך, במהלך שנת 2009 דווח בעיתון הלבנוני, אלספיר, על מעורבותו של קשלק במימון ספינה (כנראה "רוח הומניטארית") שתאפשר את פריצת "המצור" על עזה. בראיון של אלקשלק לרדיו נור של חזבאללה הוא אמר, בין היתר: ... [עצם הוצאת המשט] טומן בחובו את הצעד החשוב ביותר, שכן האויב הציוני, החל לחוש בפחד ובדאגה מתמדת וזה כשלעצמו הישג" (רדיו נור, 9 ביוני 2010).

יאסר ג'אבר קשלק (אלמנאר, 19 ביוני, 2010)

(2) **בראיון לערוץ אלמנאר אמר יאסר קשלק:**

"יבוא יום והספינות האלה [שיגיעו לעזה] יישאו את שאריות הפסולת האירופאית, אשר הגיעו לארצי [קרי: ישראל] ובאמצעותן הם ישיבו לארצותיהם. שגלעד שליט יחזור לפריס ושהם [מנהיגי ישראל] יחזרו לפולין. שהרוצחים האלה יחזרו. לאחר שהם יחזרו נרדוף אותם בכל מקום בעולם כדי להעמידם לדין על מעשי הטבח האלה מדיר יאסין ועד היום".

לצפייה בסרטון לחצו כאן

ב. **סאמר חידר** - חבר ארגון עיתונאים ללא גבולות.

סאמר חידר (אלמנאר, 20 ביוני, 2010)

ג. **פול לארודי (Paul Larudee) - יו"ר תנועת "פלסטין החופשית" בארה"ב** מוצאו מקליפורניה, **ממקימי ארגון FREE GAZA**, בעקבות סכסוכים פנימיים פרש מהארגון והקים את תנועת "פלסטין החופשית" בארה"ב. השתתף במשטי המחאה רבים, במשט האחרון היה על גבי הספינה SFENODH (Boat 8000).

12. **פעילי עיתונאים ללא גבולות:**

א. **ת'אאר ע'נדור**, לבנוני, משמש כיו"ר הארגון **כתב ביומון הלבנוני אלאח'באר המזוהה עם חזבאללה. מזוהה עם מחנה ה-8 במרס**, ואף התמודד מטעמו, כעצמאי, על מקום בפרלמנט הלבנוני בבחירות שנערכו בשנת 2009.

ב. **רפיק נצראללה** לבנוני שיעי, מנהל המרכז הבינ"ל לתקשורת ולמחקרים בבירות. איש תקשורת מוכר בלבנון, **מזוהה עם מחנה ה-8 במרס**, ואף התמודד מטעמו, כעצמאי, על מקום בפרלמנט הלבנוני בבחירות שנערכו בשנת 2009. בין תפקידיו לשעבר: מנהל משרד ערוץ אבו ט'בי בלבנון, מנהל משרד היומון המאע"מי אלאתחאד, מרצה באוניברסיטאות לבנוניות וחבר מועצת המנהלים של TeleLiban.

ג. **זיאד עיתאני**, עיתונאי לבנוני המשמש ככתב עיתון אלאנבאא. **מזוהה עם מחנה ה-8 במרס**, ואף התמודד מטעמו, כעצמאי, על מקום בפרלמנט הלבנוני בבחירות שנערכו בשנת 2009.

13. הפעילויות המרכזיות בארגון "ספינת הנשים":

סמר אלחאג' – נוצרייה, רעייתו של עלי אלחאג', איש ביטחון לבנוני בכיר לשעבר **שנחשד במעורבות ברצח אלחריירי. בראיון לערוץ "אל ערביה" אמרה סמר אלחאג':** "אנחנו אומרים לממשלת ישראל: **אנחנו לא מכירים בישות שלכם.** תסלחו לי, ככה חונכנו **אנו לא מכירים בישות הציונית** אנו יוצאות למים הטריטוריאליים של עזה ואני לא מציעה [לפגוע במשט] מפני שלא רק הדגל הלבנוני יהיה על הספינה מרים".

לצפייה בסרטון לחצו כאן

סמר אלחאגי' (אלערביה, 19 ביוני, 2010)

אימאן טויל סעד – מצריה במוצאה. נשואה ללבנוני העומד בראש הארגון הנאצריסטי הלבנוני (ארגון שמאל שמרכזו בצידון). בראיון לערוץ אלג'זירה אמרה אימאן סעד: "אנו יוצאות לעזה למען האמת ולפנינו שלוש אופציות: **או מות קדושים או [נפילה ב] שבי או ניצחון** . אם ירצה אללה ננצח ונגיע לעזה".

לצפייה בסרטון לחצו כאן

אימאן טויל סעד (אלג'זירה, 19 ביוני, 2010)

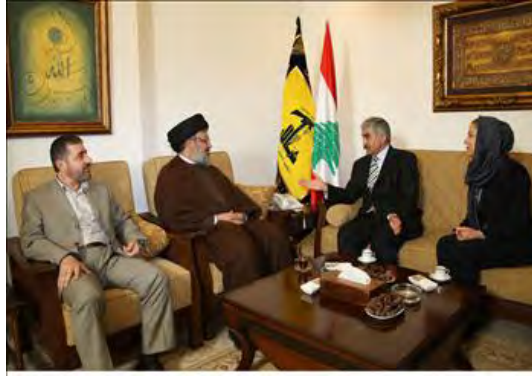
- א. **רמא פרח** – דוברת הספינה (אלמרכזיה, 20 ביוני, 2010).
- ב. **ופאא' עואד** - מחברות הועדה המארגנת (אלקדס, 20 ביוני, 2010).
- ג. **מי ח'ריש** - בראיון שנערך עימה סיפרה כי היא נשואה ואם לארבעה ילדים . לדבריה נוסעות הספינה הן "נשות התנגדות" אך ללא נשק (אלקדס, 20 ביוני, 2010).
- ד. **רג'אא' בשארה**- הכחישה כל קשר של הספינה לחזבאללה (אלקדס, 20 ביוני, 2010).

עמדת חזבאללה

14. **ברמה העקרונית תומך חזבאללה במשטי סיוע נוספים לרצועה.** בנאום שנשא מזכ"ל חזבאללה חסן ונצראללה (4 ביוני), בעצרת מיוחדת בעקבות ההשתלטות על המשט התורכי, הוא ציין כי יש לשגר עוד ועוד משטים, וקרא להשתתפות מספר רב יותר של לבנונים במשטים הבאים. כן הדגיש: "היום, המשלחת האירופאית הודיעה שפתחה את הקריאה להצטרף למשט מספר שתיים, ועד עתה קיבלה מאות בקשות מאירופה. איפה הערבים? איפה המוסלמים? איפה העמים הערביים והאסלאמיים?... ישראל, כפי שתתן דין וחשבון לתורכיה, וכפי שתתן דין וחשבון לדגל האדום [קרי: תורכיה] כך תיתן דין וחשבון לדגל הצהוב [קרי: חזבאללה]... אלו אשר ישתתפו במשט מספר שתיים, מבני העם הלבנוני, יודעים היטב, כי הם משתייכים לארץ, לעם, להתנגדות [קרי: חזבאללה]... אנחנו הלבנונים, גם כן חלק מהשתתפות האנושית, האתית, הלאומית, הערבית, האמונית הזו. ולא נשאיר את הסוגיה הזו בלבד לאלו שבאים מעבר לים." (אלמנאר, 4 ביוני, 2010).

15. **עם זאת מקפיד חזבאללה שלא לזהות עצמו בפומבי כמי שקשור למשט הלבנוני, מחשש להסתבכות עם ישראל ומתוך הבנה כי הדבר יפגע ביכולת להציג את המשט כמשקף מאמץ בתחום זכויות האדם.** בתגובה לפרסומים הרבים בנושא פרסם חזבאללה הכחשה מפורשת למעורבותו. בהודעתו, הודגש כי הארגון מקפיד שלא לקשור עצמו לאירוע, על מנת שלא לספק אמתלות בידי ישראל. גם יאסר קשלק, המארגן הפלסטיני, טוען כי אין שום קשר בין הספינות לבין חזבאללה או איראן. עם זאת, עוד טרם אירועי המשט האחרון (ההשתלטות על MAVI MARMARA) ובפרט לאחר מכן, סיקר מערך ההסברה של חזבאללה סיקר באופן נרחב את האירועים. גם במשט הלבנוני ניכרת מעורבות רבה של התקשורת המזוהה עם חזבאללה בסיקור האירועים לשם העצמת האפקט התקשורתי שלהם.

16. **מארגני הספינות מצידם חוזרים מדגישים בראיונות לתקשורת כי אין להם כל קשר לחזבאללה.** כך למשל אמרה רימא פרח, דוברת הספינה מרים כי הספינה אינה נתמכת ע"י חזבאללה אלא על ידי "מפלגת אם אללה" (כינוי לבתולה מרים). סמר אלחאג', מארגנת הספינה, אמרה כי אין נשים מחזבאללה על גבי הספינה (אלערביה, 17 ביוני).

סמר אלחאג' ובעלה בפגישה עם חסן נצראללה (אלספיר, 25 במאי, 2010). סמר אלחאג' טוענת כי היה זה ביקור לכבוד בעלה שהיה עצור שהתקיים כעשרה ימים לפני אירועי הספינה מרמרה (אלקדס, 20 ביוני)

עמדת הממשל הלבנוני

17. הממשל הלבנוני מעדיף שלא להתעמת עם נושא הספינות ומנסה לגלגל את הבעיה לפתחה של קפריסין (מה עוד שכוחות יוניפי"ל הזהירו את הממשל כי מתן אישור הפלגה לספינות מהווה הפרה של החלטת מועצת הביטחון 1710). בעקבות זאת דחתה ממשלת לבנון בתירוצים שונים את בקשת אישור הכניסה של הספינות, שעגנו מול נמל טריפולי. **רק ב-21 ביוני אישר ע'אזי אלעריצי, שר התחבורה הלבנוני לשתי הספינות לצאת מנמל טריפולי שבצפון לבנון לעבר קפריסין ומשם לעזה** (אלנהאר, 21 ביוני) לדברי שר התחבורה הלבנוני המשך תנועת הספינות מתנה עתה בהחלטתה של קפריסין האם לאפשר לספינות להפליג או לא (אלנשרה, 20 ביוני, 2010).